

Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersyteckiej za rok 2005

I. Uwagi wstępne

Rok 2005 okazał się porównywalny, choć w pewnych zakresach gorszy jednak od roku poprzedniego. Prace, których wykonanie zależało wyłącznie od zaangażowania, kreatywności, pracowitości bibliotekarzy wykonane zostały praktycznie zgodnie z założeniami, przynosząc zespołowi wiele satysfakcji i wymiernych rezultatów. Rezultaty te - mamy nadzieję - zostały także dostrzeżone i z zadowoleniem przyjęte przez użytkowników. Wymienić tu głównie należy sprawy związane z dalszą rozbudową własnej bazy danych, retrokonwersją zbiorów, współpracą z NUKAT-em, usprawnieniami w zakresie obsługi użytkowników, ogromnym wzrostem udostępnień elektronicznych, rozwojem szkoleń, rozbudową działań promocyjnych. Oczywiście i w tej sferze pozostają sprawy, nad którymi należy nadal pracować, dążąc do ich poprawy czy wzrostu osiągniętych rezultatów. W sposób naturalny kontynuowano wiele prac rozpoczętych w latach poprzednich, choć starano się także podejmować nowe wyzwania stawiane przez otoczenie, wykorzystać jak najlepiej pojawiające się w nim możliwości, rezerwy tkwiące w systemie komputerowym czy wynikające z dalszej komputeryzacji procedur (nie tylko w Uczelni) oraz rozwijających się możliwości technicznych. Wzmocniono działania w zakresie pozyskania zewnętrznych środków finansowych.

W związku ze złą sytuacją magazynową nadal szukano możliwości jej rozwiązania. Służyły temu zarówno prace porządkowe i selekcyjne, prowadzone nad zasobem, ale koncentrowano się nad znalezieniem rozwiązań zasadniczych, tj. przekonaniem władz Uczelni co do budowy magazynów przy ul. Ratajczaka czy innym miejscu Poznania lub przeznaczeniem na ten cel jednego z istniejących obiektów.

To co wpływało negatywnie na działalność Biblioteki to sytuacja finansowa i czasochłonność organizacji wielu procedur. Powtórzyć należy niepokój wyrażany w roku ubiegłym z powodu zmniejszania się udziału budżetu Biblioteki Uniwersyteckiej w całym budżecie Uczelni. Poziom określany w procentach spadek z 5,2 w roku 2001 do 3,9 w roku sprawozdawczym. Postulat przekazany w roku ubiegłym władzom uczelni, aby poziom finansowania Biblioteki był stały i wynosił rokrocznie np. 5% budżetu Uczelni nie stał się przedmiotem żadnej dyskusji. To sprawiło, że pewnych zadań (głównie związanych z gromadzeniem, konserwacją i ochroną zbiorów) nie można było wykonać na zadowalającym w pełni poziomie. Zmuszało to do szukania dodatkowych środków na wydziałach (np. jako dopłaty do gromadzonej literatury - szczególnie baz danych, konsorcjów). W roku 2005 ujawnił się w tym zakresie poważny problem, niechęci finansowania przez poszczególne wydziały zakupu źródeł wykorzystywanych następnie przez inne jednostki i ich pracowników. Zmusza to do podjęcia dyskusji na temat innego rozwiązania systemowego tego problem w ramach na Uczelni.

Drugą podstawową przeszkodą w bezproblemowej realizacji zadań stały się długotrwałe procedury, wydaje się, nie zawsze wynikające wyłącznie z przestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Niewydolność zespołu radców prawnych wynikająca z niewystarczającej do ogromu zadań jego liczebności czy wprowadzenie systemu tworzenia setek dokumentów do najdrobniejszych czynności, zakupów itp. skutecznie hamowały bieg wielu spraw. Założyć należy, iż wprowadzana reorganizacja i automatyzacja prac administracji centralnej, a także spodziewana zmiana przepisów prawa (zamówienia publiczne) pozwolą rozwiązać ten problem.

Osiągnięte wyniki szczegółowe w poszczególnych działach pracy Biblioteki oraz wnioski z analizy sukcesów i porażek wyznaczają główne zadania na rok 2006.

II. Organizacja

1. Struktura organizacyjna Biblioteki Uniwersyteckiej uległa zmianom, których celem było stworzenie lepszych warunków do realizacji statutowych zadań. (zob.zał.1)

2. Rada Biblioteczna, zebrała się 2-krotnie omawiając m.in. sprawozdanie roczne, problematykę zbiorów masońskich, gromadzenia egzemplarzy obowiązkowych, sprawy kadrowe.

3. Przygotowano 4 zarządzenia wewnętrzne dotyczące: Polityki zarządzania zbiorami w systemie biblioteczno-informacyjnym; Wprowadzenia procedur opracowania i udostępniania dokumentów dźwiękowych na płytach CD ze zbiorów Pracowni Muzycznej; Zasad udostępniania zbiorów wyodrębnionych jako Narodowy Zespół Biblioteczny; Norm godzinowych i cennika prac zleconych w zakresie opracowania dokumentów w bazie systemu HORIZON od roku akademickiego 2005/2006.

4. Wykorzystanie etatów:

Grupa pracownicza	Liczba etatów
- bibliotekarze dyplomowani	20
- służba biblioteczna	132,66
- inżynierijno-techniczni	8
- administracja	4
- obsługa	31

Stan etatowy Biblioteki Uniwersyteckiej wyniósł na koniec roku 195,66 etatu (w tym bibliotekarze + inżynierijno-techniczni 160,66; a administracja + obsługa 35). Zatrudnionych w BU były 202 osoby - 67 mężczyzn (33%) i 135 kobiet (67%).

Struktura wykształcenia kadry:

Wykształcenie	Ilość osób	%
- wyższe	128	61,8%
- średnie biblioteczne	7	3,5%
- średnie	30	14,5%
- zasadnicze	27	13,0%
- podstawowe	15	7,2%

W porównaniu z poprzednimi latami zmniejszyła się liczba osób z wykształceniem średnim a zwiększyła z wykształceniem wyższym. Dwie osoby zdały egzamin i uzyskały uprawnienia bibliotekarza dyplomowanego.

Nadal w Bibliotece równocześnie mogło odbywać zastępczą służbę wojskową 5 poborowych.

5. Absencja chorobowa wraz z opieką i urlopami macierzyńskimi wyniosła na 1 osobę 6,76 dnia (2004 – 14,85 dni). Fluktuacja kadr wynosząca ok.6% była porównywalna z rokiem poprzednim.

6. W roku sprawozdawczym przeprowadzono regulację uposażeń, zgodnie z przyjętym na uczelni porozumieniem, w którym częściowo uwzględniono wnioski zgłaszane przez Dyрекcję BU, tj. różnicując w pewnym zakresie kwoty podwyżek dla różnych grup pracowników.

Średnia płaca brutto dla służby bibliotecznej - bez 20% premii - wynosiła 1.456,63 zł (w 2004 - 1.439), dla bibliotekarzy dyplomowanych 2.566,05 zł. (2004 - 2.520), administracji 1.653,25 zł. (w 2004-1.498) a pracowników obsługi 1020,35zł (2004 - 1.000).

7. Wszyscy pracownicy otrzymali:

- w listopadzie jednorazowo dodatkowe wynagrodzenie (tzw.„karpiove”) w wysokości 400 zł.,
- z funduszu socjalnego kwotę 800 zł (na pełen etat, dla pracujących minimum 1 rok).

Legitymacje uprawniające do korzystania ze zniżki 50% za przejazdy koleją otrzymali pracownicy zainteresowani nimi, po wpłaceniu kwoty 10 zł.

8. Z funduszu nagród w wysokości 39.900 otrzymały 52 osoby (w 2004 - 59 osób na kwotę 42.000 zł.).

Powtórzyć można ubiegłoroczne stwierdzenie, że niski poziom płac nie pozostawał w żadnym stosunku do wymagań kwalifikacyjnych i obciążenia personelu, które wzrosły niewspółmiernie w związku z transformacją Biblioteki wynikającą z jej komputeryzacji i związanych z tym podejmowaniem nowych wyzwań i zadań oraz realizacji zwiększonych oczekiwań użytkowników. Jedyną możliwością poprawy sytuacji w tym zakresie stawało się pozyskiwanie środków na realizację pewnych zadań w postaci prac zleconych.

III. Finanse

1. Budżet Biblioteki Uniwersyteckiej wyniósł **11.000.000 zł.** (w 2004 -**10.113.000 zł** a więc był o 8,7% wyższy od środków roku poprzedniego. Zwiększenie budżetu w zasadniczej części przeznaczone było na regulację płac. W części wydatków rzeczowych wzrósł on o 5,7%. Budżet Biblioteki stanowił 3,9 % (2004 - 4,2%) w budżecie Uczelni.

Plan i wykonanie budżetu (w tys. zł.) przedstawia poniższa tabela:

Dział budżetu	Plan	Wykonanie
1. Wynagrodzenia z narzutami w tym:	6.820	7.063
osobowy fundusz płac	5.200	5.361
bezosobowy fundusz płac	170	168
"13 pensja"	367	367
2. Odpisy na fundusz zakładowy	320	367
3. Amortyzacja	425	384
4. Zakup książek	480	529
5. Zakup czasopism i baz danych	1.300	1.359
6. Zbiory specjalne	250	263
7. Zakup drobnego wyposażenia i materiałów	235	285
8. Opłaty pocztowe	80	86
9. Konserwacja, wykonanie druków, mikrofilmowanie	115	128
10. Koszty utrzymania obiektu	795	957
11. Podróże krajowe i zagraniczne	30	42
12. Pozostałe koszty	150	214
Ogółem (w tys. zł)	11.000	11.677

Wydatki budżetu zostały zrealizowane na poziomie 106%.

Uwzględniając inflację oraz podwyżki cen głównie czasopism zagranicznych można stwierdzić, że realne środki pozostające w dyspozycji BU były kolejny rok z rządu niższe w stosunku do roku ubiegłego. Niepokoi dalszy spadek udziału budżetu BU w budżecie Uczelni utrudniający np. oczekiwany rozwój dostępów do baz danych czy e-czasopism.

Sposób konstruowania budżetu na dany w rok w odniesieniu do wydatków poniesionych w roku przeszłym sprawił, że gdy w roku 2004 z uwagi na długie procedury organizowania przetargów na Uczelni nie zrealizowano kilku założonych prac (np. konserwacji książek gdzie z założonych 230 tys. wydano 109), to na rok 2005 przyznano środki na ten cel nie na poziomie ubiegłych lat (a więc kwoty 230 tys., a tylko kwotę 115 tys.) co ograniczyło możliwość wykonywania prac konserwatorskich.

Wzorem lat ubiegłych Biblioteka Uniwersytecka starała się samodzielnie pozyskiwać środki na realizację określonych zadań. Pozyskano przeszło 489 tys. zł (2004 - 440 tys. zł.), tj. 4,45 % w stosunku do dotacji budżetowej, w tym:

- Kary	121.210
- Zapisy	155.526
- Czytelnie (zapisy, ksero, mikroprinter itp.)	22.942
- Odsetki	35.774
- DWB	61.000
- Dotacja statutowa	33.600
- Badania własne	15.000
- Sprzedaż wydawnictw	10.496
- Pracownia Mikrofilmowa	32.623
- inne (OIN)	1.380
Razem	489.551

Środki uzyskane w ramach DWB przeznaczone na prowadzenie retrokonwersji, konserwacji zbiorów, prace nad zasobem (selekcje, porządkowanie) oraz zakup baz danych.

Środki uzyskane z kar i zapisów przeznaczone na zakup literatury i drobnego wyposażenia, na opłacenie godzin nadliczbowych związanych z realizowanymi zadaniami dodatkowymi (retrokonwersja, przenosiny zbiorów, dyżury sobotnio-niedzielne).

2. Sytuację finansową Biblioteki Uniwersyteckiej w roku 2005 uznać należy za minimalnie gorszą od roku 2004. Nie pozwoliła ona na zapewnienie organizacji zasobów na poziomie adekwatnym do potrzeb i rangi Uczelni, prowadzenia remontów w koniecznym zakresie, zlecenie usług introligatorsko-konserwatorskich oraz prowadzenie wspomnianych już prac związanych z komputeryzacją (zakup sprzętu).

IV. Obsługa administracyjno-gospodarcza

1. Przyjęto 54.946 (w 2004 - 60.299), a wysłano 22.702 (w 2004 - 21.730) przesyłek, za kwotę 74.353,80 zł (w 2004 - 70.383). Oznacza to, że każda tegoroczna przesyłka kosztowała BU przeciętnie 3,28 zł i była droższa od ubiegłorocznej o 0,08 zł.

2. W zakresie prac remontowych wykonano:

- instalację windy
- remont sali wykładowej wraz z wymianą grzejników, instalacją wentylacji i klimatyzacji,
- klimatyzację pracowni komputerowej,
- wymianę instalacji elektrycznej części magazynu,
- malowanie klatki schodowej w budynku B,
- zagospodarowanie pomieszczenia dawnej szatni na pomieszczenie socjalne dla Oddziału Udostępniania oraz wygospodarowanie nowego pomieszczenia socjalnego dla porządkowych,
- remont pomieszczeń introligatori (zaplecze socjalne), pomieszczenia warsztatowego.

Niestety mimo uprzednich założeń i zarezerwowanych środków nie zdołano pozytywnie rozstrzygnąć przetargów w związku z czym nie została wyremontowana czytelnia ogólna.

Stan budynków - szczególnie budynku głównego - wymaga dalszych intensywnych prac remontowych, które po raz kolejny zgłoszono do planu remontowego uczelni na rok 2006. Bez ich intensyfikacji zabytkowy gmach Biblioteki pozostanie najbrudniejszym gmachem na Uczelni.

V. Gromadzenie zbiorów

1. Wpływ ogólny oraz ilość materiałów skierowanych do zbiorów przedstawia się następująco (w tys. wol.):

Rok	Wpływ ogółem	Wpływ do zbiorów
2002	197,7	71,2
2003	199,1	66,5
2004	196,1	63,4
2005	186,2	63,7

2. Wpływ ogólny wg źródeł wpływu (w wol.):

Źródło wpływów	2005	2004
Kupno	22.701	21.802
Wymiana	3.619	3.853
EO	92.333	91.464
Dary	15.703	11.973
Dublety	51.835	67.010
RAZEM	186.191	196.102

3. Z ogólnego wpływu skierowano do dalszego opracowania **63.723** (2004 - 63.404) jednostek (34,2%). Duża selekcja jest wynikiem stałego dążenia do utrzymania gromadzenia zawężonego do publikacji wyłącznie wartościowych, zgodnych z przyjętymi zasadami gromadzenia zbiorów, wzrastającej tendencji do przekazywania materiałów specjalistycznych do innych bibliotek UAM i miasta. Należy zwrócić uwagę na utrzymujący się drugi rok z rzędu minimalny spadek ilości materiałów wpływających do Biblioteki.

4. Do dalszego opracowania z poszczególnych źródeł wpływu skierowano :

Źródło wpływu	2005 (w jednostkach)	2004 (w jednostkach)	Udział % w wykonaniu 2005	Udział % w wykonaniu 2004
Kupno	20.228	19.304	31,75	30,4
EO	36.331	36.725	57,01	57,9
Wymiana	1.631	1.617	2,56	2,6
Dary	5.533	5.742	8,68	9,1
Dublety	0	16	-	-
RAZEM	63.723	63.404	100	100

Wyliczona powyżej struktura, w stosunku do lat poprzednich i przyjętych założeń, nie uległa zasadniczym zmianom. Udział wpływów z kupna lekko wzrósł - kolejny rok z rzędu - do poziomu 31,75%. Ta wielkość nie jest jednak nadal do końca zadawalająca, gdyż jest jeszcze niższa od poziomu lat 2000-2001. Sytuacja

powyższa spowodowana została brakiem środków na celowe kupowanie większej liczby materiałów, mimo wskazywania na niezadowalający poziom zaspakajania potrzeb naukowych i dydaktycznych uczelni.

Najważniejsze źródło wpływów stanowił EO (57%), i to mimo prowadzenia znacznej jego selekcji (do zbiorów skierowano 39,4% wpływów). Warto wskazać jest wyliczenie kompletności przekazywania EO od wydawców, które obliczamy na 80-85%.

Te dwie drogi celowego doboru materiałów do zbiorów przyniosły w roku sprawozdawczym 88,76% (w 2004 - 88,3%) wszystkich wpływów, co uznać należy za zjawisko jak najbardziej właściwe.

Wpływy pozyskiwane drogą darów oraz zagospodarowywanie dubletów i druków zabezpieczonych zawsze podlegają największym wahaniom, które trudno przewidywać i stymulować. Zauważalny spadek ilości materiału wpływającego z tzw. zbiorów zabezpieczonych będzie się zapewne potęgował w latach kolejnych w związku z podjęciem zagospodarowywania materiałów przewiezionych przed laty do Ciążenia.

Zgodnie z przyjętymi założeniami, należy jednak i tu dbać o dobór wyłącznie materiału wartościowego i zgodnego z założeniami polityki gromadzenia.

Wpływ z wymiany, co jest konsekwencją przeprowadzonej selekcji liczby partnerów i realizacji decyzji dotyczącej zaprzestania wprowadzania do zbiorów materiałów nie profilowych lub zbyt szczegółowych, utrzymał się na stosunkowo niskim poziomie.

5. Wymianę, jak w roku ubiegłym, prowadzono z 35 partnerami (w tym 34 bibliotek zagranicznych i 1 krajowa). Kontrahentom BU wysłano łącznie **1.833 wol.** (2004 - 1.630 wol.), z których **960 wol.** (2004 - 1.030) stanowiły publikacje zakupione na ten cel z Wydawnictwa Naukowego UAM. Spośród otrzymanych od partnerów **3.619 wol.** (2004 - 3.853) wol. do zbiorów skierowano **1.631 wol.** (2004 - 1.617), a więc 45 % spośród nich.

6. Liczba tytułów czasopism w wersji print wprowadzanych do zbiorów zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego i wyniosła **3.616**, w tym polskich 2.934 oraz 682 zagraniczne (w 2004 roku, odpowiednio 2.420 i 725, łącznie 3.145). Zapewnialiśmy użytkownikom w drodze kupna elektroniczny dostęp do **7.540** tytułów pełnotekstowych, (w 2004 - 7.827 tytułów). Łącznie więc czytelnicy otrzymywali dostęp **do 11.150 tytułów czasopism** (w 2004 - 10.804), nie licząc 3.048 elektronicznych czasopism dostępnych wyłącznie na poziomie abstractów czy spisów treści.

7. W wyniku prowadzonej selekcji wycofano ze zbiorów 21.365 wol. (w 2004 - 11.829 wol.). Selekcja zbiorów była wyższa, co było wynikiem selekcji dysertacji z magazynów w Ciążeniu oraz systematycznego prowadzenia selekcji przez pracowników Oddziału Rzeczowego Zbiorów. Z inwentarzy wykreślono 21.395 (2004 - 10.838) jednostek. Liczba nowych, zinwentaryzowanych jednostek wyniosła we wszystkich komórkach 33.798 jednostek (w 2004 - 36.090) i była wyższa od liczby jednostek wyselekcjonowanych o 12.403 (w 2004 - 25.252).

8. Ze 119.995 (2004 - 130.442) jednostek wpływów pierwotnych i wtórnych zagospodarowanych przez Sekcję Zagospodarowania Druków Zbędnych żadnej nie skierowano do zbiorów, 5.150 wol. (w 2004 - 6.100) przekazano bibliotekom sieci, a

30.125 (2004 – 35.100) innym odbiorcom. Celowo zagospodarowano więc 29,4% materiałów. Na aukcję skierowano 1.950 (2004 - 2.205) wol., natomiast na makulaturę przekazano 82.770 (2004 - 87.037) jednostek.

9. Łącznie na gromadzenie wydano (w zł.):

	2004	2005	zmiany w %	Udział %	
				2004	2005
Prenumerata czasopism	2.544.619,50	2.607.133,02	+ 2,4	65,9	64,6
Bazy danych, e-czasopisma,	357.822,15	515.437,28	+44,0	9,3	12,9
Łącznie czasopisma i bazy danych	2.902.441,65	3.122.570,30*	+ 7,58	75,2	77,5
Książki	707.309,35	623.316,81	- 11,7	18,3	15,5
Zbiory specjalne	249.366,75	281.738,25	+13,0	6,5	7,0
Łącznie	3.859.117,75	4.036.625,36	+ 4,6	100,00	100,00

* W tym wydatki z budżetu BU wyniosły 1.808.774,72 zł (w tym 500.000 z rezerwy Rektora), resztę dofinansowanie z Wydziałów, innych jednostek organizacyjnych UAM oraz rezerwy Rektora na zakup SCI).

Łączne wydatki na gromadzenie wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 4,6%. Największy wpływ na to miał fakt udziału Uczelni w dostęпах do wielu konsorcjów i zwiększenia prenumeraty e-czasopism.

Duże znaczenie dla zwiększenia środków na gromadzenie zbiorów, miało przeznaczenie na ten cel tak dochodów własnych Biblioteki, jak i przesunięcie do tej grupy środków nie wykorzystanych w innych punktach. Wysoki jest także udział środków przeznaczanych na prenumeratę czasopism i baz danych pochodzących z innych źródeł.

Ponieważ kupiono 8.788 (2004 - 9.207) wol. wydawnictw zwartych, łatwo można wyliczyć, iż przeciętnie jeden tom tego typu wydawnictw kupiony w 2005 roku kosztował 71 zł (w 2004 roku - 76,8 zł). Zakupiono 8.177 wol. wydawnictw polskich (2004 - 8.591) i 611, ale za to znacznie droższych, pozycji zagranicznych (2004 - 616).

10. Ogólny stan ilościowy zinwentaryzowanych zbiorów wyniósł:

Rodzaj materiału	2004	Nowe	Odpisane	2005
Książki	1.560.146	24.320	18.796	1.565.670
Czasopisma	679.294	3.448	2.599	680.143
Zbiory specjalne	479.435	6.107	-	485.542

Razem	2.718.875	33.875	21.395	2.731.355

Uwaga: Czasopisma Sekcji Zbiorów Masońskich (w liczbie 48.145 wol., w tym wpływy nowe w liczbie 77 wol.) liczone są w rubryce czasopisma a nie zbiory specjalne.

VI. Opracowanie zbiorów

1. Alfabetyczne dzieł zwartych i seryjnych:

Zadanie	2004	2005
Opracowane rekordy:		
- nowe	11.344	5.980
- przejęte	5.470	15.330
- poprawione	338	2.675
- wtórne	11.863	8.547
- usunięte	158	-
Hasła khw nowe	2.529	3.042
poprawione	227	538
Zinventaryzowano w wol.	34.095*	29.949 **
o wartości w zł.	1.254.249,94	1.096.131,77
Wykreślono wol.	7.630	18.796
NUKat przejął	-	6.713

* w tej liczbie 26.059 rekordów nowości i 8.036 rekordy po retrokonwersji

** w tej liczbie 24.320 rekordów nowości i 5.629 rekordów po retrokonwersji

Ogólnie pracowano na 32.532 rekordach, z których 21.310 stanowiły rekordy nowe w bazie, spośród których już 72% stanowiły rekordy przejęte.

2. Czasopisma:

Zadanie	2004	2005
Rekordy bibliograficzne	1.103	338
Rekordy egzemplarzy	1.113	568
Rekordy pozycji (wol.)	12.317	6.276
Kontrola	905	2.302
Dopisano w inwentarzu tradycyjnym (wol.)	3.750	3.371
Założono nowych sygnatur:	216	271
Wyłączono ze zbiorów (sygnatur// wol.)	67//3.208	51//2.599

3. Klasyfikacja rzeczowa:

Zadanie	2004	2005
opracowane rekordy:		
nowe	6.447	4.739
przejęte	4.384	8.906
retrokonwersja	6.515	5.254
Łącznie:	17.346	18.899
Sprawdzanie rekordów zwrotów	3.642	3.118
Kontrola haseł przedmiotowych	720	692

Rekordy przejęte stanowiły już 65% wszystkich rekordów nowoopracowanych wpływów, a 47% wszystkich opracowanych rekordów.

4. Prace nad katalogiem tradycyjnym objęty:

Katalog alfabetyczny

Zadanie	2004	2005
Włączono kart	1.863	1.020
Wyznaczone egz. prezencyjne	2.270	1.881

Katalog rzeczowy

Zadanie	2004	2005
Szeregowanie i włączanie kart	651	283
Szeregowanie, przeklasyfikowywanie i wyłączanie kart	9.858	11.391
Usuwanie kart zagubień	1.785	1.856

Oddział Kontroli Zasobu, wykonując niezbędne prace nad zamkniętym katalogiem alfabetycznym, oznaczał karty pieczątką Horizon, wyjmował karty odsyłaczowe książek poddawanych retrokonwersji oraz karty czasopism wprowadzanych w całości do bazy, oznaczał książki jednoegzemplarzowe do wyłącznego korzystania na miejscu, prowadził selekcję bieżącą, wyznaczał książki do retrokonwersji, do oprawy, prowadził drobne melioracje oraz tworzył nowe rekordy, sprawdzał zamówienia czytelnicze niezrealizowane z powodu zagubień, współpracował z bibliotekami sieci w zakresie przekazywania im materiałów z zasobu BU.

VII. Zbiory specjalne

1. Zgromadzono 6.765 jednostek zbiorów specjalnych (2004 - 6.234). Liczba jednostek pozyskanych drogą kupna wyniosła 1.682 (2004 - 1.775), wymiany 4(16), darów 1245 (891), zbiorów zabezpieczonych 86 (33), a jako egzemplarz obowiązkowy 3.748 (3.541).

2. Na szczególne podkreślenie zasługuje zakup rzadkich zdjęć stereoskopowych, kilku ciekawych starodruków, a nade wszystko bardzo rzadkich pierwodruków muzycznych.

3. Opracowano 6.107 jednostek (2004 – 6.245), co uznać należy za wynik satysfakcjonujący.

4. W ramach konserwacji wykonano jedynie zadania zlecone w 2004 roku. Ponieważ ich płatność obciążała budżet roku 2005 nie podejmowano nowych zadań.

Nadal współpracowano z Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie, której studenci w ramach prac dyplomowych konserwują obiekty ze zbiorów BU.

W ramach prac zleconych wykonano drobne zabiegi konserwatorsko-zabezpieczające (czyszczenie opraw pergaminowych, natłuszczenie opraw skórzanych, podklejanie obiektów ikonograficznych i kartograficznych). Objęto nimi 256 obiektów (w 2004 - 157).

5. Sekcja Restauracji zakonserwowała i oprawiła 697 (2004 - 510) starych druków, rękopisów i masoników.

6. Kontynuowano akcję wydzielania i przenoszenia zbiorów należących do NZB, które podlegać będą szczególnej ochronie sprawowanej przez Oddział Zbiorów Specjalnych. Kontynuowano retrokonwersję tego zasobu.

7. Kontynuowano mikrofilmowanie zabezpieczające starych czasopism, a także skanowanie obiektów specjalnych (starych druków, ikonografii).

8. Z czytelni Oddziału skorzystało 1.652 czytelników (2004 - 1.962), którym udostępniono łącznie 17.600 (2004 - 8.206) obiektów.

9. Do Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej wprowadzono 1.573 pozycje, dzięki czemu na koniec roku sprawozdawczego liczba pozycji wprowadzonych przez BU do WBC wyniosła łącznie 3.300.

VIII. Przechowywanie i ochrona zbiorów

1. Przemieszczanie i porządkowanie zbiorów realizowane było z większym natężeniem niż w roku ubiegłym. Akcją przemieszczeniową objęto 193 tys. wol. (w 2004 - 130 tys.), z czego 120.000 w celu wygospodarowania wolnej przestrzeni magazynowej.

2. Rezerwa przestrzeni magazynowej wystarczy wyłącznie na najbliższe miesiące roku 2006, co czyni problem przechowywania zbiorów najważniejszym problemem biblioteki.

3. Oklejono, tj. przysposobiono technicznie do udostępniania 34,5 tys. woluminów książek i czasopism (w 2004 - 33,3 tys.).

4. Sekcja Skontrum w ramach bieżącej kontroli księgozbioru, sprawdziła 100.000 sygnatur, stwierdzając 1.880 zagubień. Prowadzono równocześnie szereg prac związanych z dalszym porządkowaniem kuponoteki i kont wypożyczalni oraz sprawdzaniem zamówień czytelniczych niezrealizowanych z powodu stwierdzenia zagubienia. Łącznie stwierdzono 2.640 (2004 - 2.855) zagubień. Kontynuowano akcję wpisywania do bazy komputerowej sygnatur książek wycofanych lub zagubionych, odnotowując 1.300 sygnatur (2004 - 13.000) co umożliwia sprawniejsze prowadzenie typowego skontrum.

5. Oprawiono łącznie 5.246 wol., w tym Sekcja Restauracji Książki w ramach godzin służbowych 2.966, 930 jako prace zlecone (w 2004 - łącznie 3.407 wol.), a zakłady zewnętrzne 1.350 wol.

Sekcja Restauracji wykonała również 32 pudła na zbiory (w 2004 - 12) oraz 737 teczek do gazet (w 2004 - 403), 2 dyplomy h.c. oraz 10 tub dla Rektora UAM, a także plansze wystawowe, napisy na grzbiety opraw itp.

6. Sekcja Restauracji wykonała naprawę i oprawy restauratorsko-introligatorskie 2.273 opraw (2004 - 601) i 3.872 różne zabiegi introligatorskie (2003 – 1.690).

7. Kontynuowano współpracę z Biblioteką Jagiellońską w zakresie odkwaszania papieru oraz intensyfikowano gazowanie dokumentów.

8. Pracownia Mikrofilmowa wykonała 306 filmów (2004 - 453 filmy), tj. blisko 90 tys. (2004 - 125 tys.) klatek mikrofilmowych oryginałów oraz 108 filmów diazo (2004-200) czyli przeszło 67 tys. klatek (2004 - 107 tys.). W ramach skanowania wykonano łącznie blisko 81 tys. plików (2004- 64 tys.). Wykonano blisko 71 tys. (2004 - 65 tys.) kserokopii z mikrofilmów i oryginałów.

9. Firma Mikrofilm - Center zeskanowała z mikrofilmów 6 kolejnych roczników „Głosu Wielkopolskiego” za lata 1975-1981.

IX. Udostępnianie zbiorów

1. W zakresie zamówień złożonych w magazynie nie zanotowano istotnych zmian, odnotowując ich 165.953 (2004 - 164.692).

Ze złożonych zamówień realizowano 133.668 (2003 - 133.126 wol.), co oznacza że wskaźnik rewersów zrealizowanych wyniósł 80,6% (2004 - 80,8%). Podtrzymano stan wyraźnej poprawy tego tak bardzo niezadowolającego w poprzednich latach wskaźnika. Z powodu wypożyczenia nie zrealizowano 16,3% (2004 - 15,8%) złożonych zamówień, a z powodu zagubień 3,1% (w 2004 - 3,4%). Liczba zamówień niezrealizowanych wyniosła 32.285, tj. 19,4% (2004 - 31.566, tj. 19,1%).

2. Liczba czytelników zarejestrowanych w roku bieżącym wyniosła 23.431 (2004 - 23.500), sprawiając, iż liczba aktywnych kont czytelniczych osiągnęła 39.061 (w 2004 - 35.169). Kontynuowano przenoszenie tradycyjnych kont czytelniczych do bazy komputerowej, co nie następuje tak szybko jak zakładano z powodu trudności w zdopingowaniu wszystkich czytelników do założenia nowego konta. Kont tradycyjnych pozostało jeszcze 631.

3. W Oddziale Udostępniania udostępniono łącznie **598.495** wol. (2004 - 565.053), co oznacza wzrost o 5,9 %. Udostępniono:

- w czytelniach łącznie z Czytelnią Niemiecką 382.762 wol., (2004 - 377.765), co oznacza wzrost o 1,32%,
- poprzez wypożyczalnię miejscową: 188.719 wol., (2004 - 164.153), wzrost o 15%, w tym: bezpośrednio z księgozbioru wypożyczalni 130.544 (w 2004 - 125.247), co oznacza wzrost o 6%, z magazynu 56.571 (w 2004 - 38.906) co oznacza wzrost 45%,
- poprzez wypożyczalnię międzybiblioteczną: 3.431 wol. (2004 - 3.269) co oznacza wzrost o 5,1%,
- w Domach Studenckich: 23.583 wol. (2004 - 19.866), wzrost o blisko 19%.

Wypożyczalnia przyjęła 151.438 (2004 - 165.298) zwrotów.

4. Pozostałe agendy Biblioteki udostępniły w tradycyjny sposób 18.182 jednostek (2004 – 8.800 jednostek), co daje łącznie **616.677** rejestrowanych udostępnień (2004 - 573.853) i oznacza **wzrost o 7,4%**. Suma ta nie obejmuje udostępnień zbiorów podręcznych czytelników w ramach tzw. wolnego dostępu do półek.

5. Mimo niedoskonałości systemu rejestracji udostępnień elektronicznych, w roku sprawozdawczym zarejestrowano 193.749 pełnych tekstów pobranych z e-czasopism i 49.748 z baz danych, co łącznie daje **243.497** (2004 - 150.636). Z zasobów wprowadzonych przez BU do WBC skorzystało 97.000 osób. Łącznie więc zarejestrowano **957.174** (2004-724.489) udostępnienia, wśród których **elektroniczne stanowiły 340.497, tj. 35,6 %** (2004 -21%).

6. Nie prowadzono selekcji księgozbioru dydaktycznego. Zarejestrowano 146 ubytków, powstałych w wyniku zagubień. Wprowadzono 6.535 książek (2004 - 6.213). Liczył on na koniec roku **79.074 wol.**

7. Skrócenie okresu wypożyczeń ze 150 do 30 dni oraz możliwość elektronicznego zamawiania książek spowodowała wzrost o 45% wypożyczeń przy równoczesnym zwiększeniu stopnia racjonalności wykorzystania księgozbiorów.

8. Kontynuowano akcję zabezpieczania księgozbioru dydaktycznego (foliowanie) i równoczesnego jego oznaczania działowego i wyposażania w kody kreskowe oraz paski magnetyczne (przeszło 6.500 wol.).

9. Wszystkie czytelnie (poza Bibliologiczną) czynne były w soboty do godz.17.00, a trzy z nich w niedziele do 13.00. Łącznie wszystkie czytelnie były dostępne przez 397 godzin w tygodniu.

10. Do księgozbiorów podręcznych czytelników włączono przeszło 1.100 a wycofano 900 jednostek. Łącznie czytelnie liczyły **33,7 tys.** wol. wydawnictw zwartych, **2.590** dokumentów audiowizualnych, baz danych i mikrofilmów oraz przeszło **1.800** tytuły czasopism bieżących.

11. Wypożyczalnia potwierdziła 13.408 obiegówek, co oznacza wzrost o blisko 17% w stosunku do roku ubiegłego.

12. Wskaźnik częstotliwości udostępniania księgozbiorów podręcznych w czytelniach wyniósł 15,5 (2004 - 16,4) a dla księgozbioru dydaktycznego Wypożyczalni 1,7 (w 2004 - 1,7).

13. Liczba miejsc w czytelniach powiększyła się o 16 miejsc i wynosiła na koniec roku 258. Zainstalowano w czytelniach kilkanaście kolejnych komputerów dla czytelników oraz jedno stanowisko dla osoby słabo widzącej.

14. Liczba zarejestrowanych odwiedzin w czytelniach wyniosła 84.882 (2004 - 89.973).

15. Spośród zamówień zrealizowanych do Wypożyczalni już 95% pochodziło z katalogu komputerowego.

X. Działalność informacyjna

1. Biblioteka dysponowała przeszło 18 bazami danych na CD-ROM oraz dyskach multimedialnych (słowniki, encyklopedie), udostępnianych czytelnikom zarówno jednostanowiskowo jak i sieciowo. Mogli oni korzystać również z Internetu, a także baz udostępnianych z serwera PCSS-u.

2. Biblioteka zapewniała na bieżąco dostęp do 51 baz danych, a testowano i proponowano czasowy dostęp do kolejnych 39 nowych baz.

3. Z udostępnionych baz w Bibliotece skorzystało 4.097 użytkowników (w 2004 – 3.508), dla których wykonano szereg odpłatnych i darmowych usług informacyjnych (m.in. nagrano 575 CD i wykonano 430 wydruków).

4. Szkoleniami prowadzonymi w OIN objęto łącznie 1.104 osoby, z których najliczniejszą grupę stanowili maturzyści, dalej bibliotekarze bibliotek wydziałowych, bibliotekarze szkół średnich. Z prowadzonych w każdą środę i w czwartek indywidualnych szkoleń z zakresu korzystania z CD-ROM i Internetu skorzystały 83 osoby.

5. Zintensyfikowano szkolenia z zakresu informacji naukowej, którymi obejmowano pracowników nauki, grupy doktorantów lub studentów. Łącznie grupowe szkolenia zajęły 168 godzin, w ramach których obsłużono 33 grupy użytkowników.

6. Powyższe usługi informacyjne zastępują korzystanie z form tradycyjnych - zestawień tematycznych i kwerend, które stają się formami uzupełniającymi. Z usług tych w Oddziale Informacji Naukowej wykonano 2 zestawienie tematyczne z 398 opisami oraz 543 kwerendy z 3.842 opisami. Oddział Zbiorów Specjalnych wykonał 85 kwerend oraz 17 abstraktów dla bibliografii międzynarodowych, a Czytelnia Niemiecka 46 kwerend.

7. We wszystkich komórkach organizacyjnych BU wzrosła liczba zapytań i informacji udzielanych drogą mailową, które nie podlegają dokładnej rejestracji. Szczególnie wzrosła ilość konsultacji dotyczących korzystania ze źródeł elektronicznych udzielanych przez Sekcję Czasopism Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów.

8. W miejscu zlikwidowanego klubu zorganizowano 8 stanowisk komputerowych z dostępem do internetu. Łącznie liczba stanowisk oddanych do dyspozycji czytelników wynosi 49.

9. Przygotowano nową wersję strony www, która wdrożona została z początkiem 2006 roku.

10. Zorganizowano 9 dużych wystaw:

- Druki gospodarskie. Prezentacja źródeł do poznania dziejów życia w dawnych wiekach,

- X Poznański Przegląd Książki Naukowej,
- Łużycanie. Słowiański naród w Niemczech,
- Książki w opracowaniu graficznym Marii Dolnej,
- Z archiwum IKS-a,
- Generał Jan Henryk Dąbrowski. Życie i dzieło w 250. rocznicę urodzin,
- Korzenie Solidarności w Przesłaniu Pomnika Poznańskiego Czerwca '56,
- Wystawa jubileuszowa Verba Sacra 2000 - 2005,
- Franciszek Ratajczak 1887-1918 „Sokół” Górnik. Powstaniec Wielkopolski.

XI. Komputeryzacja

1. Zakupiono 41 zestawów komputerowych, drukarkę, skaner, rzutnik multimedialny oraz specjalistyczne oprogramowanie (Hidden Automatic Navigatoir, kadrowe a także antywirusowe).
2. W ramach wdrażania i użytkowania systemu w BU m.in.:
 - instalowano systemy operacyjne i oprogramowanie biurowe, nowe wersje oprogramowania Virtua, oprogramowanie klienta WBC, oprogramowanie dLibry i DjVu Solo,
 - zakładano nowe konta dostępowe, prowadzono bieżącą kontrolę bezpieczeństwa serwerów,
 - dokonywano poprawek, aktualizacji programów i baz, m.in. *Spis Zawartości Prasy Wielkopolskiej, Analiza Funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce.*
3. Wdrażając system HORIZON:
 - Uruchomiono dodawanie sigła biblioteki do rekordów skopiowanych z NUKAT-u, raporty dot. rekordów zatwierdzonych,
 - uruchomiono wysyłanie monitów oraz automatycznego przypominania o terminach zwrotu książek,
 - prowadzono bieżące szkolenia, warsztaty, opracowywano instrukcje,
 - testowano wersję 5.3g19 systemu HORIZON,
 - prowadzono prace przygotowawcze w zakresie wdrożenia nowego WebPac'a rozszerzonego o opcje zamówień i rezerwacji.
4. Wobec bibliotek sieci realizowano obowiązki serwisanta sprzętu komputerowego, diagnozując i naprawiając sprzęt oraz instalując oprogramowanie, zapewniając im także pełną obsługę informatyczną.
5. Rozbudowano lokalną sieć komputerową o 41 gniazdek sieciowych.
6. Współpracowano ściśle z PFBN oraz firmą *Informa* w zakresie rozwiązywania problemów bieżących, uczestniczono w szkoleniach.
7. Sprawowano nadzór techniczny i merytoryczny nad bazą ogólnopolskiego programu *Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce.*

8. Zainstalowano zakupione oprogramowanie HAN umożliwiające użytkownikom zarejestrowanym w systemie korzystać ze źródeł elektronicznych na komputerach w pracowniach czy w domu.

9. Na koniec roku sprawozdawczego baza liczyła:

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Opisów bibliograficznych	46.353	118.792	164.390	214.853	320.570	358.937	398.717
Pozycji	108.628	277.374	404.278	541.985	759.890	874.571	982.198

Oznacza to, że przeszło 20% zbiorów bibliotek wchodzących w skład systemu biblioteczno-informacyjnego UAM ujęto już w systemie komputerowym.

XII. Działalność dydaktyczna, naukowo-badawcza, wydawnicza i popularyzatorska

1. Kształceniem z „Przysposobienia bibliotecznego” objęto 6.100 (2004 - 6.400) studentów w ramach 580 godzin dydaktycznych,

2. Praktyki studenckie odbył 1 student bibliotekoznawstwa. Zrealizowano specjalistyczne praktyki dla 2 studentek Instytutu Filologii Polskiej.

3. W szkoleniu wewnętrznym uczestniczyło 20 osób, uzyskując stosowne zaświadczenia; 10 osób uczestniczyło w lektoratach języka angielskiego, 7 niemieckiego. W lektoratach wewnętrznych uczestniczyło 25 osób. Zaocznie studiowało 11 osób, 2 ukończyły studia podyplomowe. Jeden pracownik obronił pracę doktorską, a 3 kolejne kontynuowało prace nad rozprawami doktorskimi. Dwie osoby zdały egzamin państwowy uzyskując uprawnienia bibliotekarza dyplomowanego.

4. Staże w BU odbyło 7 osób z bibliotek polskich, a 1 pracownik BU odbył staż w Bibliotece UMK.

5. Zorganizowano 7 zebrań naukowych dotyczących: realizacji zajęć dydaktycznych, relacji z pobytów na konferencjach, wyjazdów zagranicznych, prezentacji działalności OIN, wizerunku bibliotekarza, misji biblioteki. Zorganizowano cykl 3 wykładów nt marketingu i promocji; kursy wewnętrzne z zakresu gotyku i cyrylicy. Rozpoczęto realizować 80-godzinny kurs z zakresu zarządzania.

6. Z okazji Tygodnia Bibliotek zorganizowano 4 prelekcje, środowiskową sprzedaż wydawnictw Biblioteki. Uczestnicząc w organizowanych przez UAM Dniach Nauki przygotowano prezentację nt restauracji książki, 7 wykładów tematycznych. Dwukrotnie zorganizowano promocje książek wydanych staraniem Uczelni oraz 39 prelekcji dla gości wizytujących Ciężań. Przyjęto 9 wycieczek tj. przeszło 170 osób zainteresowanych historią Biblioteki, jej bieżącą działalnością, rozwojem usług informacyjnych i znaczeniem biblioteki jako warsztatu pracy naukowo-badawczej.

7. W celu przygotowania kolejnego rocznika Biblioteka 7-krotnie zbierał się zespół redakcyjny, omawiając problemy redakcyjne i wydawnicze, co zaowocowało wydaniem kolejnego tomu.

8. W ramach współpracy międzynarodowej współpracowano na podstawie umów z 21 ośrodkami. Przyjęto 10 gości indywidualnych z tych ośrodków, (a także 5 poza

umowami), a pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej wyjeżdżali indywidualnie do różnych ośrodków tak w ramach umów jak i poza nimi 19-krotnie. Zorganizowano również jeden wyjazd studyjny dla 16 pracowników do bibliotek niemieckich oraz goszczono 16 osobową delegację bibliotekarzy z Wolfenbüttel.

9. Zorganizowano polsko-niemieckie warsztaty na temat digitalizacji zbiorów, będące efektem współpracy Poznania z Hannoverem.

10. Wzorem lat ubiegłych z okazji Dnia Bibliotekarza zorganizowano wyjazd szkoleniowo-rekreacyjny, tym razem do Biblioteki Miejskiej w Lesznie oraz skansenu w Cichowie.

11. W ramach prowadzonych prac naukowo-badawczych:

- 69 osoby wzięły udział w konferencjach krajowych (wygłaszając 17 referatów, przewodnicząc 3 sesjom) oraz 7 osób w konferencjach zagranicznych (5 z referatami),
- 5 osób wyjechało zagranicę w celu wykonania kwerend do prowadzonej pracy naukowej,
- dr Marek Dybizbański był uczestnikiem grantu *Mitoznawstwo porównawcze*, realizowanego wspólnie przez Instytut Filologii Polskiej UJ i Bibliotekę Uniwersytecką w Poznaniu,
- pracownicy BU opublikowali 45 oryginalne prace (w tym 2 samoistne oraz 7 zestawy reprintów pocztówek),
- opracowali 17 abstraktów dla czasopisma RILM Abstracts,
- współpracowano w realizacji programu rządowego *Kwaśny papier*,
- jedna osoba pełniła funkcje członka redakcji i rady programowej czasopism lub serii ogólnopolskich.

12. Własnym nakładem Biblioteki Uniwersyteckiej ukazał się kolejny numer Biblioteki, 1 zeszyt serii *Antiquitates Minutae* (poświęcony: kalendarzowi lipskiemu z 1500 r.), 1 zeszyt serii *Spisy zawartości prasy wielkopolskiej*, 7 zestawów reprintów pocztówek oraz nowy folder informacyjny i informator o Bibliotece.

13. Wniosek w ramach projektu FIGARO składany do Komisji Europejskiej, którego celem była digitalizacja zbiorów muzycznych (partner innych podmiotów) rozpatrzony został odmownie. Pierwszą fazę postępowania przeszedł natomiast pozytywnie złożony przez Bibliotekę w ramach programu E-content wniosek *Szkolenie zawodowe bibliotekarzy szkół średnich i bibliotekarzy akademickich bibliotek wydziałowych z wykorzystaniem kursów on-line*. W fazie oceny są wnioski: konsorcjum *Manymusic2* oraz konsorcjum [P2P Sec](#), złożone w ramach VI Programu Ramowego UE, w których Biblioteka Uniwersytecka jest partnerem.

14. Biblioteka kontynuowała funkcję koordynatora ogólnopolskiego programu prowadzonego pod egidą Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych *Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce*.

XIII. Archiwum Biblioteki

1. Wykonało:

- 8 kwerend (2004 - 18)
- opracowało 43 nowych jednostek archiwalnych (2004 –20),
- udostępniło 25 jednostki archiwalne (2004- 192).

XIV. Zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej w Ciężeniu

1. Uporządkowano 520 mb zbiorów masońskich oraz 240 mb czasopism w baraku.
2. Przekazano do Poznania celem selekcji 15.796 wol. dysertacji.
3. Zrealizowano 102 zamówienia czytelnicze oraz wykonano 773 strony kserokopii.

XV. Podsumowanie

W podsumowaniu zauważyć można kilka podstawowych spraw, określających sytuację Biblioteki w 2005 roku. Należą do nich:

1. Zmniejszający się nadal procentowy udział budżetu Biblioteki w budżecie Uczelni.
2. Elastyczne dostosowanie struktury do nowych zadań i potrzeb (w tym wydzielenie kilku nowych stanowisk pracy).
3. Brak jakichkolwiek postępów w zakresie rozbudowy powierzchni magazynowej.
4. Utrzymanie dyscypliny finansowej w wydatkowaniu budżetu ogółem, kosztem dokonywania przesunięć środków pomiędzy jego działami.
5. Niezrealizowanie z powodów finansowych i proceduralnych pewnych zamierzonych prac merytorycznych i technicznych.
6. Prawidłowa realizacja polityki gromadzenia czy szerzej zarządzania zbiorami (duża selekcja wstępna, duży zakres prac porządkowych, wyższa niż w roku ubiegłym selekcja retrospektywna, zagospodarowywanie dubletów).
7. Wyrażane coraz częściej w obrębie Uczelni wątpliwości co do obowiązującego systemu finansowania dostępu do źródeł elektronicznych.
8. Utrzymanie wysokiego tempa opracowania zbiorów nowych jak retrokonwersji, wyrażających się w skali systemu przekroczeniem poziomu 20% skomputeryzowania informacji o zasobach.
9. Osiągnięcie wysokiego poziomu przejmowania opisów i haseł wzorcowych z kartotek centralnych, oraz wejście do czołowej dziesiątki bibliotek polskich w zakresie nasycania NUKAT-u.
10. Wprowadzenie stałych form kształcenia warsztatowego dla bibliotekarzy systemu.
11. Dalsze zmiany w zakresie udostępniania – przekazanie uprawnień do zapisów kolejnej grupie bibliotek sieci, skrócenie czasu wypożyczeń, zwiększenia stopnia prezencyjności udostępniania zbiorów, powiększenie liczby miejsc w czytelniach, udostępnienie użytkownikom następnych stanowisk komputerowych.

12. Zauważalny przełom w udostępnianiu elektronicznym dzięki wzbogaceniu oferty dostępu do źródeł zewnętrznych, rozbudowie baz własnych, intensyfikacji szkoleń oraz nowym narzędziom technicznym.
13. Stabilizacja kadry przy zauważanym dążeniu do rozwoju zawodowego i naukowego.
14. Zwiększenie działań na rzecz promocji, intensyfikacja działalności wydawniczej.
15. Brak sukcesów w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.
16. Brak zasadniczych postępów w remoncie gmachu głównego oraz perspektyw rozwiązania sytuacji magazynowej.
17. Reaktywowanie działalności koła SBP.

Główne zadania na rok 2006 wynikające z powyższej oceny roku sprawozdawczego:

1. Prowadzenie dalszych starań o pozyskanie powierzchni magazynowej.
2. Przygotowanie założeń polityki kadrowej i płacowej Uczelni wobec bibliotekarzy.
3. Intensyfikacja analiz wewnętrznych w celu maksymalizacji wykorzystania posiadanego potencjału.
4. Zwiększenie wysokości środków pozabudżetowych pozyskiwanych samodzielnie przez Bibliotekę.
5. Rozbudowa i modernizacja sieci komputerowej i jej wyposażenie w sprzęt komputerowy.
6. Rozwój różnych form i zakresów szkoleń, konsultacji dla bibliotekarzy jak i różnych grup użytkowników.
7. Utrzymanie wysokiego poziomu współpracy z jednostkami centralnymi oraz poszczególnymi bibliotekami w zakresie opracowania zbiorów.
8. Rozwój szkoleń wewnętrznych w celu osiągnięcia wyższej kultury organizacyjnej Biblioteki.
9. Kontynuowanie działań na rzecz remontu substancji zabytkowej.
10. Rozwój działań w zakresie prac badawczych i działalności wydawniczej.

Opracował: dr Artur Jazdon

Struktura Biblioteki Uniwersyteckiej

Oddział Prac Naukowych, Wydawniczych i Dydaktycznych

- stanowisko ds. programów specjalnych i promocji*

Oddział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów

- **Sekcja Kupna**
 - stanowisko ds. Wymiany**
 - stanowisko ds. Darów
- **Sekcja Czasopism i Wydawnictw Elektronicznych*****
 - stanowisko ds. Czasopism Elektronicznych*
- **Sekcja Egzemplarza Obowiązkowego**
- **Sekcja Zagospodarowania Druków Zbędnych**

Oddział Opracowania Formalnego Zbiorów Zwartych

- **Sekcja Katalogowania**
- **Sekcja Inwentarza**

Oddział Opracowania Czasopism i Wydawnictw Ciągłych****

Oddział Opracowania Rzeczowego Zbiorów

Oddział Kontroli Zasobu

- **Sekcja Melioracji**
- **Sekcja Skontrum**

Oddział Zbiorów Specjalnych

- stanowisko ds. Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej*

- **Pracownia Rękopisów**
- **Sekcja Starych Druków**
- **Pracownia Zbiorów Muzycznych**
- **Pracownia Zbiorów Ikonograficznych**
- **Pracownia Zbiorów Kartograficznych**
- **Pracownia Zbiorów Masońskich**
- **Pracownia DŹS**

Oddział Udostępniania

- **Sekcja Czytelń**
- **Sekcja Wypożyczeń**
- **Wypożyczalnia Międzybiblioteczna**
- **Czytelnia Niemiecka**

Oddział Informacji Naukowej

- **Sekcja Informacyjna**
- **Sekcja Informacji Komputerowej i Szkoleń*******

Oddział Magazynowania i Ochrony Zbiorów

- stanowisko ds. elektronicznej obsługi zamówień*

- **Sekcja Realizacji**
- **Pracownia Restauracji Książki*******
- **Pracownia Mikrofilmowania i Digitalizacji*******

Oddział ds. Komputeryzacji*****

Zespół Bibliotekarza Systemowego

- stanowisko ds. analiz*

Oddział Administracyjno-Gospodarczy

Archiwum Biblioteki Uniwersyteckiej

- * nowe stanowiska wskazujące na wykonywanie specjalistycznych zadań
- ** z dawnej Sekcji Wymiany
- *** Sekcja uprzednio jako Sekcja Gromadzenia w Oddziale Czasopism i Wydawnictw Ciągłych
- **** uprzednio jako Oddział Czasopism i Wydawnictw Ciągłych
- ***** zmiana nazwy z Sekcji Informacji Komputerowej
- ***** powstała z połączenia dotychczasowych: Pracowni Konserwacji i Sekcji Opraw
- ***** uprzednio jako samodzielna sekcja
- ***** uprzednio jako sekcja

Załącznik 2

Klasyfikacja rzeczowa nowych wpływów wg dyscyplin wiedzy

Symbol	Dział	wol.	%
A	Języki informacyjne, encyklopedie, prasoznawstwo	353	2,87
B	Bibliotekoznawstwo	148	1,20
C,D,E	Historia, Nauki pomocnicze	1.945	15,83
F	Wojskowość	98	0,80
G,H,	Nauki społeczne, Ruchy Społeczne	1.186	9,65
I	Socjologia	276	2,25
k	Ekonomia	1.092	8,90
L	Prawo	1.020	8,30
M	Sztuka	801	6,52
N,O,P,Q,Z	Filologie	1.621	13,19
R	Filozofia, Psychologia	824	6,71
S	Pedagogika	857	6,98
T	Religioznawstwo	1.066	8,67
U	Geografia	265	2,16
V	Matematyka, Astronomia	69	0,56
W	Nauki przyrodnicze	402	3,27
X	Medycyna	125	1,02
Y	Technika, Rolnictwo, Leśnictwo	138	1,12
Łącznie		12.286	100,00

Załącznik 3

Wskaźniki

	2001	2002	2003	2004	2005
Użytkownicy	50.000	54.000	57.000	60.000	61.500
Studenci	45.000	49.000	52.000	54.000	55.500
Pracownicy	5.000	5.000	5.000	6.000	6.000

Wskaźnik	2001	2002	2003	2004	2005
Wydatki biblioteki na 1 użytkownika	179,60	187,20	158,20	171,20	178,86
Wydatki biblioteki na 1 studenta	199,60	224,70	191,90	190,30	198,19
Wydatki na zakup zbiorów bibliotecznych na 1 użytkownika	73,40	71,50	71,26	74,60	85,80
Wydatki na zakup zbiorów bibliotecznych na 1 studenta	81,50	78,70	78,10	82,90	95,00
Wydatki na zakup książek na 1 użytkownika	12,50	10,90	9,70	11,80	10,13
Wydatki na zakup książki na 1 studenta	13,90	12,00	10,60	13,10	11,23
Koszt magazynowania 1 vol.	3,38	3,78	3,34	3,78	4,02
Proporcja budżetu biblioteki (tzw. fundusz dydaktyczny + płace) do budżetu Uczelni (w %)	5,25	5,04	4,60	4,20	3,90
Proporcja pracowników biblioteki do ogólnej liczby pracowników Uczelni (w %)	3,03	3,01	3,18	3,20	3,30
Proporcja funduszu płac: Biblioteka/Uczelnia	4,80	4,70	4,30	4,09	4,80
Użytkownicy zarejestrowani do użytkowników potencjalnych(w %)	46,20	49,30	52,18	58,61	63,51
Liczba vol. (jedn.obl.) na 1 użytkownika	53,20	49,50	47,25	45,31	44,41
Liczba vol. (jedn.obl.) na 1 studenta	59,10	54,50	51,80	50,34	49,21
Liczba vol. książek na 1 użytkownika	30,80	28,30	27,04	26,00	25,45
Liczba vol. książek na 1 studenta	33,80	31,20	29,64	28,89	28,21
Wpływ roczny na 1 użytkownika	0,60	0,63	0,53	0,60	0,55
Wpływ roczny na 1 studenta	0,67	0,70	0,58	0,67	0,61
Ogólna liczba vol. (jedn.obl.) na liczbę udostępnień tradycyjnych	5,01	4,87	4,84	4,73	4,43
Liczba udostępnień (tradycyjnych + elektronicznych) do liczby wol.	0,28	0,39	0,28	0,27	0,35
Liczba użytkowników przypadająca na 1 pracownika merytorycznego biblioteki	330,00	359,00	358,50	382,00	384,50
Liczba studentów przypadająca na 1 pracownika merytorycznego biblioteki	297,00	325,60	327,00	343,80	346,90
Powierzchnia biblioteki przypadająca na 1 użytkownika (m ²)	0,34	0,31	0,30	0,28	0,27
Powierzchnia biblioteki przypadająca na 1 studenta (m ²)	0,37	0,35	0,33	0,32	0,30
Liczba studentów na 1 miejsce w czytelnich	186	202	215	223	215
Liczba użytkowników na 1 pracownika agend obsługi (udostępnianie, OIN, magazyny-bez prac.digitalizacji i	926	1.000	1.019	1.052	1.042

restauracji)					
Liczba wypożyczeń na 1 zarejestrowanego czytelnika	6,75	6,35	6,3	4,76	5,46
Liczba wypożyczeń na 1 pracownika Wypożyczalni	15.487	18.814	20.826	20.928	22.543
Liczba udostępnień w czytelniach na 1 pracownika Czytelń	25.720	26.299	25.427	26.983	25.517
Liczba udostępnień (czytelnie + wypożyczalnia) na 1 użytkownika	10,60 14,80*	10,20 19,40*	9,8 13,23*	9,6 12,02*	10,02 15,56*
Liczba udostępnień (czytelnie + wypożyczalnia) na 1 studenta	11,80 16,40*	11,20 21,40*	10,70 14,51*	10,62 13,35*	11,11 17,24*

* pierwszy wskaźnik: udostępnienia wyłącznie tradycyjne, drugi: tradycyjne i elektroniczne